

SARAÇOĞLU MAHALLESİ HEPİMİZİN

1929 tarihli Jansen Planında “Memurin Evleri” olarak tanımlanan, Yenişehir’deki çalışma ve yaşam alanlarının bir arada kurgulandığı Saraçoğlu Mahallesi, Ankara planlama tarihinin ve Başkent’in yönetim merkezinin biricik örneğidir. Yenişehir’in bir parçası olarak Alman Mimar Paul Bonatz tarafından tasarlanan Saraçoğlu Mahallesi, geleneksel konutun modern bir yorumu olarak Alman bahçe şehircilik akımı doğrultusunda gelişen bir anlayışla, 1944-1946 yıllarında projelendirilmiştir. Çeşitli kademelerden memurların yaşadığı mahalle 1979 yılında kentsel sit alanı ilan edilmiş, konutlar ve ağaçlar da kültür ve tabiat varlığı olarak tescillenerek koruma altına alınmıştır. Bahçe içerisindeki az katlı konut blokları, Namık Kemal İlköğretim Okulu, Adnan Ötügen İl Halk Kütüphanesi ve çocuk parkı ile mahalle 70 yıl boyunca yaşayanlarına ev sahipliği yapmıştır. Saraçoğlu Mahallesi, 2013 yılında riskli alan ilan edilmesinin ve 2015 yılında zorla boşaltılarak tamamen insansızlaştırılmasının ardından; mahalle bakımsız bırakılıp kapılarının kırılmasına, iç mekân malzemelerinin çalınmasına göz yumularak “metruklaştırma” sürecine terk edilmiştir. Mahallenin korunarak yaşatılmasına ilişkin meslek odaları tarafından başlatılan hukuksal süreçler devam ederken, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından, “canlandırma” adı altında Saraçoğlu Mahallesi’nin değerlerini yok edecek bir rant projesi süreci başlatılmıştır.

Başkent’in en önemli kentsel sit alanlarından birisi olan Saraçoğlu Mahallesi’nde yürütülen proje;

Katılımcı ve şeffaf değildir :Saraçoğlu Mahallesi’nde yürütülen proje katılımcı süreçlerle, kentin aktörleri ve meslek örgütlerinin işbirliği ile üretilmemiştir. Projeye ilişkin kamuoyuna yansıyan görseller ve videolar dışında, ilgili meslek kurum ve kuruluşlarına talep ettikleri halde projenin ayrıntıları verilmemiş, gizlenmiştir. Bu gizlilik hepimiz açısından endişe vericidir. **Süreç tüm aktörleriyle birlikte yeniden örgütlenmelidir.**

Bütüncül değildir :Saraçoğlu Mahallesi’nde yürütülen proje, mahallenin ve kent merkezinin bütünlüğüne zarar veren, parçacı yaklaşımlar önermektedir. **Kültürel mirası koruma süreci çok disiplinli, kapsamlı ve bütüncül bir şekilde yürütülmelidir. Daha geniş ölçekte, Kızılay, Güvenpark ve Bakanlıklar’ı da içerisine alan kent merkezinin bütüncül planlanması yaklaşımı içinde, ulaşımından gelişimine kadar tüm detaylarıyla birlikte düşünülmelidir.**

Ulaşım sorunları yaratacaktır: Hâlihazırda, kentin bu bölgesi taşıt trafiği açısından son derece yoğundur. Yoğunluk artışına yönelik müdahaleler, yeraltı otoparkı ve otel, ticaret üniteleri gibi kullanımlar bu yoğunluğu daha da artıracak ve kent merkezindeki trafik sorununu daha da büyütecektir.

Ekonomik rasyonalitesi yoktur: Ankara’nın hâlihazırda ihtiyaçtan fazla konut ve işyeri stoğu vardır. Ülkenin içinde bulunduğu ekonomik kriz koşullarında bu projenin sürdürülmesi rasyonel değildir.

Saraçoğlu Mahallesi, alanın kültür varlığı niteliklerinin korunduğu, aynı zamanda kent merkezindeki karma kullanımları dengeli bir biçimde bir araya getirecek, kapsayıcı bir planlama yaklaşımıyla ele alınmalıdır.

Doğaya saygılı değildir : Her ne kadar kamuoyuna; “Proje kapsamında ağaç kesilmeyecek” şeklinde çarpıtma bilgiler veriliyor olsa da projede, rant projelerinin klişe unsurları haline gelen ağaç taşıma, kesme ve gölet düzenlemesi ile yerleşkenin doğal varlıkları ve kültürel peyzaj değeri yok edilecektir. Mahalledeki yeşil alanlar, 4500’e yakın ağaç ve bitki varlığı ile bir bütündür; sadece tescilli 210 adet ağacın korunması ile bu bütünlüğün sürdürülebilmesi mümkün değildir. **Saraçoğlu Mahallesi, Yüksel Caddesi ile başlayan, Kumrular Sokak ve Anıttepe’de son bulan yeşil omurganın bir parçası olarak korunmalıdır.**

Kamucu değildir :Mahalle halka ait bir alan olmaktan çıkartılarak otel, ticaret ve işyeri gibi kullanımlarla işlevlendirilerek, özelleştirilecek ve kamusal alan olma niteliğini yitirecektir. **Alanın kamusal niteliğinin korunması ve kesinlikle özel mülkiyet ve işletmelere terk edilmemesi gerekmektedir. Namık Kemal Ortaokulu kullanımını sürdürmelidir.**

Hukuka uygun değildir :Pek çok tescilli doğal ve kültürel varlığı barındıran ayrıca kentsel sit alanı da olan mahallede uygulanan restorasyon adı altındaki tüm uygulamalar, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu’nun 660 ve 666 sayılı ilke kararları, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu ve telif haklarının yasal çerçevesi ile tanımlanmakta ve sınırlandırılmaktadır. Saraçoğlu Mahallesi’ndeki tüm uygulamalara ilişkin, lojman statüsünün kaldırılmasını, ekonomiye kazandırıldığı iddiası ile özelleştirilmesini ve yeraltı otoparkı yapılmasını öngören koruma amaçlı imar planlarına, parsellasyon planlarına, koruma kurulu kararlarına ve ihalelerine yönelik olarak meslek odalarının açtığı davalar devam ederken gerçekleştirilecek her uygulama, çevreye ve kente telafisi mümkün olmayan zararlar vereceğinden, davaların

sonuçlarını beklemeden alanda yapılacak hiçbir işlem ya da uygulama hukuka uygun değildir. **Saraçoğlu Mahallesi'nde kamu yararı adına bir proje geliştirilecekse yasalar ve bugüne kadar alınan yargı kararlarına riayet edilmelidir.**

SARAÇOĞLU MAHALLESİ METRUK DEĞİLDİR, CUMHURİYET DEĞERİDİR: Mahalle halkçı, kamucu ve eşitlikçi sosyal devlet yapısının ürettiği ilk toplu konut yerleşkesi olarak Cumhuriyetin ve Başkent'in bir simgesidir. Bakanlığın "metruk halden kurtarıyoruz" söylemiyle pazarladığı Saraçoğlu Mahallesi, rant yaratmak için Bakanlık tarafından bilinçli olarak köhneleştirilmiştir. **Saraçoğlu Mahallesi'nin kültürel miras değeri ve kamusal niteliği, özelleştirilip ranta açılarak yok edilemez.**

Aşağıda imzası olan kurumlar ve kişiler olarak, Saraçoğlu Mahallesi'nde yürütülen, katılımcı ve şeffaf olmayan, bilimsellikten uzak, bütüncül ve kamusal bakış açısından yoksun olan bu hukuksuz sürecin hemen durdurulmasını; alanın ve yapıların özgün değerlerinin korunacağı kapsamlı bir koruma amaçlı imar planının hazırlanmasını, rant hedeflerinden vazgeçilerek alanın ve yapıların tüm özgün değerlerini korumayı hedefleyen bir restorasyon projesi hazırlanarak kamusal kullanımının devamını Ankara için ve Ankaralılar adına talep ediyoruz. Ankara kentine önem veren ve her söylemlerinde kent değerlerini koruyacağını belirten yerel yönetimleri yetki ve sorumluluklarını yerine getirmek üzere göreve davet ediyoruz. Kamuoyuna saygıyla duyuruyoruz.

İMZACI KURUMLAR

MESLEK ÖRGÜTLERİ :

Ankara Serbest Muhasebeciler Müşavirler Odası, Ankara Tabip Odası, Tiyatro Oyuncuları Meslek Birliği, TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulu, TMMOB Bilgisayar Mühendisleri Odası, TMMOB Çevre Mühendisleri Odası Ankara Şubesi, TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası Ankara Şubesi, TMMOB Fizik Mühendisleri Odası, TMMOB Gıda Mühendisleri Odası, TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası Ankara Şubesi, TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi, TMMOB Jeofizik Mühendisleri Odası, TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası, TMMOB Kimya Mühendisleri Odası Ankara Şubesi, TMMOB Maden Mühendisleri Odası, TMMOB Makina Mühendisleri Odası Ankara Şubesi, TMMOB Metalürji ve Malzeme Mühendisleri Odası, TMMOB Meteoroloji Mühendisleri Odası, TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi, TMMOB Peyzaj Mimarları Odası, TMMOB Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi, TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası

SENDİKALAR :

Birleşik Kamu İş Konfederasyonu, Birleşik Taşımacılık Çalışanları Sendikası Genel Merkezi, DiSK İç Anadolu Bölge Temsilciliği, KESK Ankara Şubeler Platformu, Tüm Emekli Sen

DERNEKLER/STKLAR/VAKIFLAR/PLATFORMLAR :

Ankara Adnan Kahveci Parkı Dayanışması, Askeri Darbelerin Asker Muhalifleri Derneği, Ankara Cumhuriyet Okurları, Antalya Ekoloji Meclisi, Amed Ekoloji Derneği, Arhavi Doğa Koruma Platformu, Atatürkçü Düşünce Derneği Genel Merkezi, Ayrancım Derneği, Burhaniye Çevre Platformu, Çiğdemim Derneği, DOCOMOMO_Türkiye, Devrimci 78liler Federasyonu, Demokratik Alevi Dernekleri Ankara Şubesi, DOĞADER, Empati Doğa Ve Hayvan Savunucuları Derneği, Eskişehir Çevre Koruma ve Geliştirme Derneği, EuropaNostra Türkiye/BAD, Gümüşhane Toplumsal Dayanışma Platformu, Hacıbektaş Eğitim Kültür Derneği, Halkevleri, HDK Ankara Ekoloji Meclisi, Hayvan Özgürlüğü Kolektifi Ankara Grubu, Her Yer Kazdağları Platformu, Hewsell Koruma Platformu, Hünkar Hacı Bektaş Veli Kültür Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği, ICOMOS Türkiye 20.Yüzyıl Bilimsel Komitesi, İlk Yerleşim Mahalle Meclisi-Batıkent, İtfaiye Meydanı Esnafı Yaşatma ve Yardımlaşma Derneği, Kadın Savunma Ağı Ekoloji Çalışma Grubu, Kırsal Çevre ve Ormanlık Sorunları Araştırma Derneği, Kızılırmak Yerel Dernekler Federasyonu, Kazdağları İstanbul Dayanışması, Kazdağları Kültür Varlıkları Koruma Derneği, Koruma ve Restorasyon Uzmanları Derneği, Kültür Sanat Emekçileri Derneği, Mali Müşavirler Muhasebeciler Birliği Derneği Ankara Şube, Munzur Çevre Derneği, Mülkiyeliler Birliği Genel Merkezi, Mezopotamya Ekoloji Hareketi, Mimarlar Derneği 1927, Namık Kemal Mahallesi Koruma ve Yaşatma Derneği, Peri Suyu Koruma Platformu, Pir Sultan Abdal 2 Temmuz Kültür ve Eğitim Vakfı, Pir Sultan Abdal Kültür Derneği, ODTÜ Çevre Topluluğu, ODTÜ Mimarlık Topluluğu, Polen Ekoloji, Politeknik Derneği, Sokak Hayvanları İçin Mücadele ve Organizasyon Derneği, Sosyal Demokrasi Derneği, Sosyal Demokrat Avukatlar Derneği, Terme Çevre Platformu, Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu, Tüketici Hakları Genel Merkezi, Tüketici Hakları Derneği Çankaya Şubesi, Türkiye Ziraatçılar Derneği, Uğur Mumcu Araştırmacı Gazetecilik Vakfı, Van Çevre Derneği, Yenışehir Çevre Platformu, Yaygara Güncel Sanat İnisiyatifi, Zonguldak Çevre Koruma Derneği

MEDYA :

Avrupa Türk Gazeteciler Birliği Türkiye Temsilciliği, Çağdaş Gazeteciler Derneği, Gazeteciler Cemiyeti, Karantina Tv, Yeşil Direniş Gazetesi

PARTİLER :

CHP Altındağ İlçe Başkanlığı, Emek Partisi Ankara İl Örgütü, HDP Ankara İl Örgütü, HKP Ankara İl Örgütü, Sol Parti Ankara İl Örgütü, Türkiye İşçi Partisi Ankara İl Örgütü, Türkiye Komünist Partisi Ankara İl Örgütü, Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Ankara İl Örgütü, Yeşiller ve Sol Partisi Çankaya İl Örgütü,